

ת"פ 36602/08/15 - מדינת ישראל נגד נאזם בדיר

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 36602-08-15 מדינת ישראל נ' בדיר
בפני כבוד השופטת מרב גרינברג

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

נאזם בדיר

הנאשמים

הכרעת דין

בפתח דבריי, כמצוות המחוקק, אני מודיעה על זיכוי הנאשם מהעבירה המיוחסת לו, וחלף זאת אני מרשיעה אותו בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית.

נאשם שהחזיק בסם שאינו כלול בתוספת השנייה לפקודת הסמים, כיצד ניתן לקבוע האם החזיק בכמות המותרת לצריכה עצמית או שלא לצריכה עצמית? מהו נטל ההוכחה, ועל מי מכתפי הצדדים הוא מוטל?

אלו השאלות הצריכות הכרעה בענייננו.

כתב האישום ותשובת הנאשם

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של **החזקת סם שלא לצריכה עצמית** - עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים**").

2. כנטען בכתב האישום, ביום 22.06.15, בעת שביצעו השוטרים ביצא עזרא, אלעד טוויל ומקסים רוסנאק סיור רגלי במדרחוב בכפר קאסם, הבחינו בנאשם שהחל לרוץ בניסיון להימלט. השוטרים דלקו אחריו ולאחר מרדף קצר, נתפס כשהוא מתחבא מאחורי גרם מדרגות, כשבכיסו 27 שקיות סם מסוכן מסוג "AB-CHIMINACA" (להלן: "הסם"), ובכך החזיק הנאשם סם שלא לצריכה עצמית.

3. במענה לכתב האישום, לא חלק הנאשם על עצם החזקת הסם ומיקד טענותיו באי חוקיות החיפוש שנערך עליו. נטען, כי לא היה בידי השוטרים חשד סביר מספק לעריכת חיפוש על הנאשם, התנהלותו של הנאשם

לא הייתה חריגה ולא היה בה, בזמן הקצר שבמהלכו עקבו השוטרים אחריו, כדי להקים בסיס לחיפוש חוקי.

4. במהלך שמיעת הראיות, זנחה ההגנה את טענת אי חוקיות החיפוש, בין היתר נוכח הגרסה שהציג הנאשם בעדותו, והדיון התמקד בשאלת מטרת החזקת הסם, כשהנאשם טוען שהחזיקו לצריכה עצמית בלבד.

טיעוני הצדדים

5. המאשימה, באמצעות ב"כ עו"ד אסעד, עותרת להרשעת הנאשם בעבירה המיוחסת לו. לשיטתה, התנהלותו החשודה של הנאשם שניסה להתחמק מהשוטרים, החזקת הסם באריזות נפרדות והעדר מקורות מימון, מלמדים כי הנאשם החזיק בסם שלא לצריכה עצמית. המאשימה סבורה, כי גם אם הנאשם השתמש בחלק מהסם, ומוכר כמכור לסם, אין בנתון זה בלבד כדי להפריך את החזקה הסטטוטורית המפורטת בסעיף 31(3) לפקודה.

6. מנגד, עותרת ב"כ הנאשם, עו"ד קירשנברג, לזיכוי הנאשם מהעבירה המיוחסת לו, והרשעתו בהחזקת סם לצריכה עצמית בלבד. לשיטתה, המאשימה נקלעה לטעות משפטית כשביקשה להסתמך על החזקה שבדין ביחס לרף הכמותי שנקבע לצריכה עצמית של סם, וזאת מאחר שלא נקבעה כמות סטטוטורית לצריכה עצמית, ביחס לסם שהחזיק הנאשם. על כן, הנטל נותר על כתפי המאשימה להוכיח מעל לכל ספק את אשמתו של הנאשם בעבירה המיוחסת לו. ב"כ הנאשם סבורה, כי הרגלי צריכת הסם של הנאשם, אפשרות לגיטימית לממנו, וההיגיון העומד מאחורי גרסתו, יכולים לשמש ביחד או לחוד, ספקות טובים להרשעת הנאשם בהחזקת סם לשימוש עצמי בלבד.

תמצית פרשת התביעה

7. מלכתחילה, לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם החזיק בסם, והיה מודע לכך שהחזקתו אסורה. פרשת התביעה ברובה ככולה, עסקה בשאלת חוקיות החיפוש, וכלל לא התמקדה במחלוקת כאמור, שעלתה מאוחר יותר. אולם מעדותם של השוטרים ניתן ללמוד כי, שוטרי הסיוור הכירו את הנאשם הכרות מוקדמת במסגרת עבודתם, ועל רקע מעורבותו בעולם הסמים. עוד עולה שהנאשם עמד, כבר מתחילת הדרך, על טענתו שהחזיק בסם לשימושו העצמי בלבד.

8. כך למשל מעדותו של השוטר אלעד טוויל, ניתן ללמוד כי זיהה הנאשם בשל מעורבותו באירועים קודמים על רקע שימוש בסם (פרו' עמ' 5 ש' 20-24, עמ' 6 ש' 4-5). כך הסביר בעדותו שהנאשם "**מוכר לי מלפני כן בתור אחד שהיה עליו נייס גאיי בעבר, אז הלכתי אחריו**" (עמ' 6 ש' 10). והוסיף בהמשך חקירתו שזיהה אותו כמי שסוחר בסמים והבחין שמחזיק בכיסי מכנסיו שקיות שחורות החשודות כמכילות סם מסוג "נייס גאיי". (עמ' 9 ש' 22-23).

9. גם מעדותם של השוטרים בני עזרא ומקסים רוסנאק, עלה כי הם מכירים את הנאשם. עזרא פגש בו במספר הזדמנויות על רקע עבירות סמים (פרו' עמ' 13 ש' 27-29), ורוסנאק מסר שהנאשם מוכר לו, אך לא עצר אותו קודם לכן במהלך עבודתו. (פרו' עמ' 23 ש' 28-29).

תמצית פרשת ההגנה

10. בהודעתו של הנאשם (ת/3) מסר כי, רכש את 27 השקיות שנתפסו, בקיוסק בתחנה המרכזית בפתח תקווה, בעלות של 20 ₪ לשקית. עוד טען, שצורך הסם על רקע כאבים שמהם סובל עקב תאונת עבודה שבה היה מעורב בעבר. לדבריו **"זה שלי, טיפול, בשביל הכאבים. יש לי פלטינות ברגליים, בפנים וביד ימין"** (ת/3 ש' 6). לדבריו קונה את הסם במרוכז, פעם בחודש (ת/3 ש' 29). הנאשם הוסיף וטען כי הוא מתקיים מקצבת ביטוח לאומי בסך 1800 ₪, ולשאלת החוקר, מדוע נמצא בכיסיו גם סכום כסף 540 ₪, ענה **"זה שלי מהבית"** (ת/3 ש' 32). עוד לטענתו אשתו עוזרת לו ונותנת לו כסף וכך גם אמו (ת/3 ש' 16 ו - 35). הנאשם שלל האפשרות שהכסף שנמצא עליו הוא פרי מכירת סם.

11. בעדותו בבית המשפט, חזר על גרסתו. מעדותו עולה שהינו בן 55 נשוי וגר בכפר קאסם, סמוך למקום מעצרו. כמו כן, מסר כי לפני עשר שנים עבר תאונת עבודה בה נפל חלק ממנוף על רגליו, וכתוצאה מכך אושפז בבית חולים. לדבריו גם היום הוא מטופל בבית החולים בלינסון, ובבית חולים גהה, שכן סובל מבעיית עצבים אשר מביאה אותו לעיתים לאיבוד שליטה. **(פרו, עמ' 31 ש' 4-5, 11)**. עוד הוסיף, שמאז לא חזר לעבודה עקב מוגבלות פיזית, ולפי כך שלל את גרסת השוטרים לפיה הוא נמלט מפניהם בריצה.

12. הנאשם שב והודה בבית המשפט כי החזיק בכמות של 27 שקיות הסם, ואישר כי הוא משתמש בסמים לצריכתו העצמית **(פרו' עמ' 33 ש' 8-10)**. וכשנשאל מדוע אינו מבקש אישור לקנביס רפואי ענה כיהקנביס לא עוזר לו ולכן לא מבקש להוציא אישור לכך **(עמ' 36 ש' 16)**, כך לדבריו **"אישור להשתמש בסמים אין לי, אבל אני משתמש כי זה עוזר לי לכאבים שלי"** **(עמ' 33 ש' 20)**. ולעומת זאת טען כי "הניס גא"י" מרגיע את כאביו, באומרו **"... בן אדם יכול לדבר איתי חופשי ואני לא מתעצבן"** **(עמ' 30 ש' 5)**, וכן **"אני רגוע, יכול להגיד ילד לשחק איתי ואני משחק איתו"** **(עמ' 31 ש' 15)**. הנאשם פנה לדבריו לשוטרים, עם מעצרו, כי הסמים משמשים אותו כתחליף לתרופות **(עמ' 36 ש' 14 - 15)**. עוד טען כי הקניה המרוכזת של שקיות הסמים, נועדה להוזיל מחירן, וכי הוא צורך 2-3 שקיות כאלה ביום, שכן כל חצי שעה לערך הוא חש צורך לעשן. לדבריו כל עשרה ימים מבצע רכישה בסדר גודל כזה **(עמ' 30 ש' 13-18)**. לטענתו, למרות שהיה סוף החודש היה ברשותו סכום הכסף כאמור, וזאת מאחר שקיבל את קצבת ביטוח לאומי מוקדם מהרגיל לרגל החג, **(עמ' 31 ש' 26-30)**. כך לדבריו **"מדי פעם אני קונה 18,20,22,27, תלוי איך הכסף"** **(עמ' 35 ש' 1-2)**, וכשנשאל למה לא רכש שקיות בכל הסכום - 1800 ₪ טען **"אני קונה כמות שמספיקה לי..."** **(עמ' 36 ש' 20-21)**. כן טען הנאשם כי הוא מחזיק את השקיות בחדר שלו, וכי מעשן רק בבית, באמצעות "פיפ" בדרך כלל, **(עמ' 35 ש' 27-29)**. לטענתו החזיק בכל השקיות בכיסיו, מאחר שהיה בדרכו חזרה מפתח תקווה שם רכשן **(עמ' 36 ש' 7-10)**. עוד יצוין, כי בניגוד לגרסתו הקודמת, ולטענת ההגנה במענה לכתב האישום, עמד הנאשם על כך שהשוטרים הבחינו בו עוד בפתח תקווה כשקנה את הסם ועקבו אחריו כל הדרך.

13. עוד הוגשו ע"י הגנה מסמכים רפואיים המלמדים על כך שהנאשם עבר תאונת עבודה, סובל מעצבות והפרעות בשינה, ולפרקים נטל תרופות פסיכיאטריות באמצעות זריקה, לצד שימוש בסמים מסוג אקסטזי וסמים סינטטיים.

דין והכרעה

14. משהצטמצמה המחלוקת בין הצדדים, והנאשם הודה שהחזיק בסם, הסוגיה היחידה שנותרה להכרעה נוגעת למטרת ההחזקה - האם הנאשם החזיק בסם לשימושו העצמי או לצורך הפצתו. אלא שבענייננו, סוגיה זו אינה כה פשוטה לפתרון. ברגיל, מסייעת בידנו החזקה הקבועה בסעיף 31(3) לפקודת הסמים, לפיה נאשם שהחזיק בכמות סם מסוכן העולה על זו המפורטת בתוספת השנייה לפקודה, חזקה שהחזיק בסם שלא לצריכתו העצמית, ועל הנאשם להפריך חזקה זו. עם זאת, במקרה שלפני, צודקת ב"כ הנאשם בטענתה, כי הסם הספציפי בו החזיק הנאשם אינו מפורט בתוספת השנייה כלל.

15. על כן, תחילה יש לקבוע האם כמות הסם שהחזיק הנאשם היא לצריכה עצמית או מעבר לכך. במידה שמדובר בכמות שלא לצריכה עצמית, יש לבחון טענת הנאשם שהחזיק בכל כמות הסם לשימושו העצמי, בהתאם למבחני העזר שנקבעו בפסיקה לבירור שאלה זו.

16. נקודה נוספת שיש להכריע בה, נוגעת לשאלת נטל ההוכחה. המאשימה מבקשת ללכת במתווה החזקה שבדין, המעביר את נטל הפרכת החזקה לכתפי הנאשם, ואילו ההגנה סבורה שאי תחולת החזקה שבדין על הסם בו החזיק הנאשם, מלמדת כי מלאכת ההוכחה להחזקת הסם שלא לצריכה עצמית, נותרת בידי המאשימה וזו צריכה להוכיחה מעל לכל ספק סביר.

נבחן הדברים אחד לאחד;

קביעת רף מינימום כמותי לצריכה עצמית לסוג סם שאינו מופיע בתוספת השנייה

17. המסגרת הנורמטיבית

סעיף 7(א) לפקודת הסמים המסוכנים, קובע לאמור:

"לא יחזיק אדם סם מסוכן ולא ישתמש בו, אלא במידה שהותר הדבר בפקודה זו או בתקנות לפיה, או ברשיון מאת המנהל"

סעיף 7(ג) לפקודה, מוסיף כדלקמן:

"העובר על הוראות סעיף זה, דינו- מאסר עשרים שנה או קנס פי עשרים וחמישה מן הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין התשל"ז-1977, ואם החזיק בסם או השתמש בו לצריכתו העצמית בלבד, דינו-מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977."

הסם בו החזיק הנאשם, הוא מסוג AB-CHIMINACA אשר הוגדר בשנת 2014 כסם מסוכן, והוכנס לפקודה כמפורט בתוספת הראשונה לפקודה, כפריט (נ) בהודעה תשע"ה - 2014.

18. כאמור, הנאשם הודה בהחזקת הסם וטען שהחזיק בו לשימושו העצמי. סעיף 31(3) לפקודה דן בשאלת מטרת ההחזקה, וקובע כדלקמן:

"מי שהחזיק סם מסוג המפורט בתוספת השנייה בכמות העולה על הכמות המפורטת לצידו - חזקה שהחזיק בסם שלא לצורך צריכתו העצמית ועליו הראיה לסתור";

19. עיון בתוספת השנייה לפקודת הסמים מלמד, כי נקבע רף כמותי לסוגים שונים של סמים מסוכנים, כשהחזקת כמות של סם מעל זו המפורטת שם מפעילה את החזקה שבסעיף 31(3) לפקודה, ומקימה **"חזקת סחר"**. כך לדוגמא, נקבעה לגבי סם הקאנביס או החשיש כמות של 15 גרם, ולגבי סם ההרואין כמות של 0.3 גרם. הסם שבנדון, AB-CHIMINACA, אינו מופיע בתוספת השנייה.

20. על נאשם המבקש לסתור את החזקה שבסעיף 31(3) לפקודה מוטל נטל שכנוע מחמיר במידה הנדרשת במשפט אזרחי, דהיינו שעליו להטות את מאזן ההסתברויות לטובתו (ראו: יעקב קדמי, **'על פקודת הסמים המסוכנים - הדין בראי הפסיקה'** (2007) בעמ' 141). להפרכת החזקה, נקבעו בפסיקה מספר מבחני עזר, כשהמרכזיים הם - **הוכחת דפוס של צריכת סמים כבדה**, היינו הצורך והיכולת של הנאשם להשתמש בסם שנתפס תוך פרק זמן סביר, **והוכחת מקורות המימון** - קיומם של מקורות מימון עצמי לגיטימי לקניית הסם. ראו ע"פ 5937/94 **שאבי נ' מדינת ישראל** (14.08.95).

21. בע"פ 1367/90 **אל הוזייל נ' מדינת ישראל** מה(2) 481, 482-483 (18.02.91). אף נקבע כי לא די בכך שנאשם יהיה מכור לסמים קשים על מנת לסתור את החזקה שבדין, ובכל מקרה יש לבחון את מכלול הנסיבות של הנאשם ושל ביצוע העבירה. שם לדוגמא, דחה בית המשפט טענת המערער, שלא היה חולק כי הינו צרכן סמים, שסם ההרואין שהחזיק במשקל 0.718 גר' ברוטו, הוחזק לשימושו העצמי. מכאן שיש להתייחס למבחני הפסיקה כתנאים מצטברים להפרכת חזקת הסחר, ואין די בהוכחת צריכה כבדה של סמים.

יפים לעניין זה דברי בית המשפט בע"פ שאבי:

"אכן, צריכה כבדה של סמים מסבירה החזקת כמות מסחרית של סם; ברם אין בה, כשלעצמה, כדי לסתור את החזקה שהסם מוחזק גם לצורכי מסחר. רכישת כמות מסחרית של סם מצריכה ממון רב; ובהיעדר ראיה לסתור - אין מנוס מן המסקנה כי המימון בא מסחר בסם, המקנה למחזיק את מנתו. אשר-על-כן, מקום שבו צרכן כבד של סם מחזיק ברשותו כמות מסחרית של סם, אין די בהוכחת הצריכה הכבדה כשלעצמה כדי להיחלץ מן החזקה, ועליו להוכיח גם כי מקור המימון של רכישת הסם אינו בא ממכירת חלק ממנו. בהיעדר ראיה למקור המימון של רכישת כמות מסחרית של סם נותרת על כנה "חזקת הסחר"; שהרי די לעניינה שרק חלק מן הסם המוחזק אינו משמש לצריכה עצמית של המחזיק."

22. מבחן צורני נוסף, נקבע בפסיקה והוא נוגע לדרך החזקת הסם, כך אופן חלוקת הסם למנות או לשקיות, מלמד על החזקתו למטרות מסחר והפצה. הדברים יפים גם ביחס להחזקת כלים בדמות משקל אלקטרוני וכיו"ב.

23. אם כן, כיצד ניתן לקבוע שהכמות שנתפסה אצל הנאשם עומדת ברף הכמותי המתאים לשימוש עצמי בלבד

או עולה עליה. בניגוד לטענת ב"כ הנאשם, אינני סבורה כי אי פירוט סוג הסם שבנדון במסגרת התוספת השנייה לפקודה, מלמד על כך שיש לנהוג בו אחרת. מדובר בסם חדש יחסית, שמצטרף לעשרות סמים נוספים שהוכנסו בשנים האחרונות לפקודה והוגדרו כסמים מסוכנים, רבים מהם לא מופיעים בתוספת השנייה.

24. אודה כי אם היה מדובר בכמות קטנה יחסית, למשל החזקת שתי שקיות של סם, לא ניתן היה להגיע להכרעה בשאלה זו, מבלי להסתייע בגורמים מקצועיים המומחים בתחום. אך בענייננו, ישנם מספר נתונים המסייעים להכרעה בשאלה, חלקם צורניים, וחלקם עולים מגרסת הנאשם ומהודעתו.

25. ראשית, **חלוקת הסם ליחידות לצורך מכירתו והפרדתו לשקיות**. אלו מלמדים על כוונת המוכרים לארוז מנות סם ביחידות למטרת הפצה, ככל הנראה בכמות המתאימה לשימוש עצמי או מספר שימושים. אם ברגיל, הסוחר בסמים מסוכנים, קונה כמות גדולה ומבצע את פעולת החלוקה בעצמו, במקרה זה הסם מלכתחילה מופץ בשוק בצורת יחידות המכילות כמות סם מותאמת לרכישת יחידים. חלוקת הסם ליחידות, מזכירה גם את אופן הפצת סם מסוג ל.ס.ד, כשכמפורט בתוספת השנייה לפקודה, 3 יחידות מסם זה "כפי שהן מופיעות בסחר", תחשבה ככמות המוחזקת לשימוש עצמי.

26. **מספר היחידות** - כאמור, הנאשם החזיק 27 שקיות. אם נניח שכל שקית מכילה סם לשימוש עצמי, חזקה שהנאשם החזיק כמות הגדולה ממנה בעשרות מונים, ועולה על הכמות המשמשת צרכן סמים לשימוש עצמי בפרק זמן סביר. בעניין זה ראוי להזכיר שהפסיקה, לא קיבלה טענתם של נאשמים צרכני סמים, תהיה כבדה צריכתם ככל שתהא, כי נוהגים לבצע רכישת סמים מרוכזת לשימוש העצמי בלבד.

27. **גרסת הנאשם** - הנאשם מאשר בעדותו ובחקירתו שנוהג לצרוך סם זה, ושתכולת כל שקית מספיקה לשלושה שימושים. עוד מוסיף, שנוהג לקנות מספר דומה של שקיות סם, שלוש פעמים בחודש, כשבכל פעם מספיקה לו כמות שקיות הסם לשבוע עד 10 ימי שימוש (עמ' 30 ש' 13-18). במילים אחרות, הנאשם מאשר כי קונה כמות גדולה של שקיות סם האמורות להספיק לו לשימושים רבים, אך עומד על כך שמשמש בהם לצריכה עצמית בלבד.

28. לסיכום נקודה זו, כמות הסם, אופן הפצתו בשקיות נפרדות, לצד גרסת הנאשם, כל אלו מלמדים שכמות הסם שהחזיק עולה על הכמות המשמשת צרכן סמים, לשימוש עצמי, בפרק זמן סביר.

על מי מוטל נטל הוכחת מטרת החזקת הסם?

29. ב"כ המאשימה ביקש בסיכומיו להפעיל את חזקת הסחר ביחס לנאשם, ואף סבור שנטל ההוכחה מונח על כתפיו, וזה לא הצליח להפריך את החזקה במידה הנדרשת בהתאם לחוק ולפסיקה. כאמור, החזקה שבדין מקלה עד מאד מלאכתה של המאשימה, ומקשה על הנאשם שאינו יכול להסתפק בהטלת ספק סביר. ב"כ הנאשם סבורה אחרת, לשיטתה חזקת הסחר אינה חלה על הנאשם, ועל כן נטל ההוכחה נותר על שכמה של המאשימה. דעתי דומה.

30. משלא נקבעה בסוג הסם שבענייננו, כמות מינימום היוצרת חזקה שבדין, לא תוכל חזקת סחר הקבועה

בפקודה לסייע למאשימה. באין חזקה, הנטל להוכיח שהסם נועד שלא לצריכה עצמית נשאר על כתפיה של המאשימה, ועליה להוכיח, מעבר לכל ספק, כי הסמים שנתפסו על הנאשם לא שימשו לצריכתו העצמית (ראו לעניין זה: ת"פ 13838-01-11 (מח-נצרת) **מדינת ישראל נ' שלומי אשתמקר** (19.07.11)). עם זאת, ימשיכו לסייע בדינו מבחני העזר שקבעה הפסיקה לבחינת סוגיה זו.

מן הכלל אל הפרט

31. לאחר שעיינתי בחומר הראיות ונתתי דעתי לטיעוני הצדדים, מצאתי לקבוע כי המאשימה לא עמדה בנטל המוטל עליה, ולא הוכיחה במידת הוודאות הנדרשת במשפט פלילי, שהסמים שהחזיק הנאשם נועדו שלא לצריכתו העצמית.

32. המאשימה מבססת מסקנתה שהנאשם החזיק בסמים שלא צריכה עצמית, על מספר אדנים: **הראשון**, התנהלותו החשודה של הנאשם בעת האירוע וניסיון התחמקותו מהשוטרים. **השני**, העדר מקורות למימון הסם. **והשלישי**, חלוקת הסמים לשקיות נפרדות.

דין בראיות המאשימה

33. **דפוסי צריכת הסמים של הנאשם** - הנאשם מעיד על עצמו, בחקירתו ובעדותו, כצרכן סמים כבד. המאשימה אינה חולקת על כך, ואף מקבלת חלקית טענתו שצורך הסמים על רקע כאבים מהם סובל (ראה סעיף 9 להשלמת סיכומי המאשימה), אך סבורה שמדובר רק בחלק מהסם ויתרתו נועדה להפצה ולמימון הסם שהוא צורך. מקובלת עלי טענת הנאשם שהוא עושה שימוש עצמי בסם שקונה. הנאשם מסר בעניין זה גרסה עקבית בחקירתו ובעדותו. אף המסמכים הרפואיים שהציג תומכים בגרסתו. אמנם לא התרשמתי כי הנאשם הינו בבחינת מכור "כבד" לסמים, המנהל אורח חיים התמכרותי. עם זאת, אין המדובר בסמים קשים, ועל כן ניתן להניח לטובתו שמשתמש בסמים אותם הוא קונה. הנאשם הסביר בעדותו שרוכש כמות סמים שמספיקה לו לעשרה ימים ולא ניתן להגדיר את הכמות שהחזיק כחורגת באופן בלתי סביר מהכמות שמחזיק ברשותו צרכן סמים, המשתמש בהם בקביעות, ונוהג לקנות כמות מרוכזת.

34. **מקורות המימון של הנאשם** - הנאשם העיד בחקירתו, שאינו עובד בשל תאונת עבודה שעבר וגרמה לו לנכות פיזית, וכן שהוא מתקיים מקצבת ביטוח לאומי בסך 1800 ₪ כמקור הכנסה יחיד. בהמשך חקירתו סותר את עצמו ומסביר שבנוסף מקבל כסף מאמו ומאשתו (**ת/3** ש' 16 ו-ש' 35). וכן בעדותו מוסיף שמקבל כסף מאחיו (פרו', עמ' 33, ש' 23).

35. עוד מוסיף הנאשם, שמבצע קניות סמים בכמות דומה, שלוש פעמים בחודש וכי שילם עבור הסמים סכום של 540 ₪. סכום דומה אף נתפס בכיסיו בעת מעצרו. חישוב גס מלמד שמשתמש בכל קצבתו לצורך קניית הסם. הנאשם לא הצליח לספק הסבר משכנע מדוע החזיק בסכום הנוסף וכיצד הגיע לידיו. הרי שלצורך קניית הסם, עליו לפי דבריו "להיטלטל" עד לפתח תקווה. אם כך, מדוע לא קנה כמות כפולה ובכך היה חוסך לעצמו טרחה מיותרת?

36. בנוסף, לא סיפק הנאשם הסבר מניח את הדעת לשאלת ב"כ המאשימה, הכיצד במועד האירוע (22.6.15), זמן ניכר לאחר תשלום הקצבה, היה בידו סכום כסף לא מבוטל (פרו', עמ' 33, ש' 26). הנאשם אמנם השיב שקיבל באותו החודש את הקצבה טרם זמנה, אך לא הציג כל אישור על כך (שם, ש' 30). למעשה, הנאשם לא הציג כל מסמך או אישור המחזקים טענותיו ביחס להכנסותיו הלגיטימיות.

37. גרסתו של הנאשם והעדר תימוכין לטענותיו, מעלים ספקות וסימני שאלה רבים ביחס למקורות המימון הלגיטימיים מהם מתקיים. מאידך, אין להתעלם מכך שלא מדובר בסכום כסף חריג (540 ₪), וסביר שיימצא בכיסו של אדם, גם בנסיבותיו של הנאשם שלפניי. (ראו, להבדיל, ת"פ 5048/06 (חי') **מדינת ישראל נ' שמעון בן משה זוהר** (19.09.06), שם נטענו טענות דומות ביחס להחזקת כ-50 גרם של סם מסוג הרואין וסמים קשים נוספים, ונדחו בין היתר בשל כמות הסם הגדולה שנמצאה (המספיקה לקניית כ-160 מנות הרואין) ששוויה מעל 15,000 ₪.

38. **התנהלות הנאשם במהלך האירוע-** אין חולק שהתנהלותו של הנאשם, עת נצפה על ידי השוטרים, מקימה חשד כבד. הנאשם, כך על פי גרסתו, הבחין בשוטרים כבר בשלב הראשון (לטענתו, הבחין בהם כבר בפתח תקווה כשקנה את הסמים בפיצוציה, (פרו' עמ' 33, ש' 4)), והתנהל בדרך שמטרתה להתחמק מהם (ראו ת/5 ו-ת/6). עם זאת, לא שוכנעתי שניתן להסיק מהתנהלות זו, שהנאשם החזיק בסמים שלא לצריכתו העצמית דווקא. הנאשם היה מודע לכך שמחזיק בסמים אסורים, ועל כן אין פלא, שעשה הכל כדי להתחמק מהשוטרים ולמנוע תפישתו וגילוי הסמים. לא נטען שבמהלך העיקוב אחריו נעשתה מצידו פעולה כלשהיא המלמדת שמטרתו הייתה להפיץ הסמים. אדרבא, הנאשם טען שהיה בדרכו לביתו, נתפס בסמוך לו, וטענה זו לא נסתרה.

39. **חלוקת הסמים לאריזות נפרדות-** גם באשר לטענה נוספת בה נתלית המאשימה בסיכומיה ונוגעת לחלוקת הסם לאריזות נפרדות, לא מצאתי ממש. אכן, לפעולת חלוקת הסמים חשיבות רבה בבחינת מטרת החזקת הסם, ובדרך כלל מהווה אינדיקציה לכוונת סחר והפצה. אלא שבמקרה שלפניי, מדובר בסם שמלכתחילה נארז באריזות נפרדות (ראה נ/1), בדומה לאריזות חומרים מסכנים מסוג "סמי פיצוציות", וחלוקתו ל"מנות" לשימוש עצמי נעשית כבר בשלב הראשוני ע"י היצרן והסוחר. אמנם, ניתן ללמוד מצורת הפצה זו על הכמות המותאמת לשימוש עצמי, אך היא אינה מסייעת לבחינת מטרת קניית הסמים.

40. לסיכום סוגיה זו, שוכנעתי כי אכן קם ספק כבד ביחס למקור מימון הסם ותורמות לכך גם הסתירות בגרסת הנאשם. אולם, טענותיה הנוספות של המאשימה, אינן מחזקות גרסתה. כך למשל ביחס להתנהלות הנאשם במהלך האירוע שלה ניתן למצוא הסבר סביר, וכך ביחס לאריזת הסם באריזות נפרדות. אין מדובר בכמות סם רבת היקף, ואף לא בסם ששוויו רב.

41. האפשרות, לפיה קנה והחזיק בסם גם לצורך הפצתו, סבירה ביותר, ויכול שאם היה מדובר בסם שקמה בעניינו חזקת הסחר, ניתן היה לקבוע שהנאשם לא עמד בנטל המחמיר של הפרכת החזקה. אלא במצב הדברים בתיק שלפניי, משלא ניתן לעשות שימוש בחזקת הסחר, נותר מרחב של "ספק סביר" הפועל לטובת הנאשם ועל כן ראוי שהנאשם יינה ממנו.

42. **לאור כל האמור לעיל, אני מזכה את הנאשם מעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי**

סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973, ומרשיעה אותו, על יסוד הודאתו וראיות נוספות כמפורט לעיל, בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+(ג) סיפא לפקודה.

ניתנה היום, כ"ה אלול תשע"ו, 28 ספטמבר 2016, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד שירה סוכצקי, הנאשם וב"כ עו"ד ענת קירשנברג.